Autor Guste Santini
Subota, 08 Svibanj 2010 17:29

Nakon što je predsjednica gospođa Jadranka Kosor javno objavila promjene glede oporezivanja dohotka, a podpresjednik i ministar financija gospodin Ivan Šuker o fisklnim učincima reforme poreza na dohotak nazvali su me prijatelji i čestitali su mi kako je moj Prijedlog porezne reforme [1]
u Vladi ozbiljno razmatran i kako su oba prijedloga vrlo slična.

Najprije citirajmo što je rekla predsjednica Vlade gospođa Jadranka Kosor [2] :

Prva stopa za dohodak do 3.600 kuna iznosit će 12 posto, od 3.601 do 10.800 kuna 25 posto, a preko 10.800 kuna 40 posto.

Prema njezinim riječima, to će značiti veća primanja za 1.480.179 građana.

Kako je kazala, uvođenje novih stopa poreza na dohodak i ukidanje stopa kriznog poreza građanima će donijeti 1,5 milijardi kuna više godišnje, a smanjenje ili ukidanje poreznih olakšica, 500 milijuna kuna manje, pa će u konačnici građani dobiti milijardu kuna više godišnje.

Ukidanjem prve stope kriznog poreza od 1. srpnja, povećat će se primanja 967 tisuća građana, a 352 tisuće građana osjetit će poboljšanje ukidanjem druge stope od 1. studenog, rekla je premijerka.

Nove tri stope poreza na dohodak zamijeniti će dosadašnje četiri stope.

"Od 1. srpnja vjerujem da će biti lakše živjeti građanima Hrvatske", kazala je Kosor.

Potpredsjednik Vlade i ministar finacija Ivan Šuker također je naglasio da će se definitvno povećati primanja hrvatskim građanima.

Kako je objasnio, ukidanje prve stope posebnog poreza građanima će godišnje biti na raspolaganju 450 milijuna kuna više, ukidanje druge stope tog poreza donijet će im još 400 milijuna kuna, a revizija stopa poreza na dohodak 700 milijuna kuna.

Osvrnuo se pritom na kritike koje je Vlada trpjela zbog uvođenja posebnog poreza i kazao kako sada očekuje "kontraretoriku".

"Moram reći da je krizni porez iznimno pomogao u stabiliziranju javnih financija, a svi su ga kritizirali i sad očekujem kontraretoriku", rekao je.

Dosadašnje stope poreza na dohodak bile su do 3.600 kuna 15 posto, od 3.601 kune do 9.000 kuna 25 posto, od 9.001 do 25.200 kuna 35 posto i preko 25.200 kuna 45 posto.

 S druge strane moj Prijedlog polazi od neoporezivaog dijela od 5.000 kuna jer je najmanje toliko potrebno za prostu reprodukciju radne snage, što znači da porezni kapacitet, prema mojem mišljenju, nastaje tek kad dohodak poraste iznad smpomenutog iznosa. Evo kako sam precizirao moj Prijedlog:

„Porezne stope poreza na dohodak primjenjivale bi se od 1. siječnja 2010. godine kako slijedi:

- dohodak do 5.000 kuna bio bi izuzet od oporezivanja;

- dohodak od 5.001 do 15.000 kuna oporezivao bi se po stopi od 10%;

- dohodak od 15.001 kuna do 30.000 kuna oporezivao bi se po stopi od 20%;

- dohodak od 30.001 kunu i više oporezivao bi se po stopi od 30%.“

Sučeljavanje dvaju prijedloga jasno pokazuju da se radi o posve različitim Prijedlozima.

Kao prvo valja uočiti da se radi o bitno različitom pristupu glede neoporezivog dijela dohotka. Iako nije naznačeno pretpostavljam da je iznos od 1.800 kuna i dalje neoporeziv dok je u mom prijedlogu neoporeziv dohodak 5.000 kuna. Razlika je dramatična pa su, po mojem mišljenju, dramatični i učinci. Za razliku od prijedloga Vlade moj Prijedlog izravno subvencionira industrije kao što su: tekstilna, kožna, prerađivačka, drvna itd. Drugim riječima prijedlog porezne refome Vlade bio bi neuporedivo značajniji da je povećan neoporezivi dio, a da ostli dijelovi poreza na dohodak nisu dirani. Jednako je tako mogao biti ukinut prirez poreza na dohodak a sam porez na dohodak je, u tom slučaju, mogao ostati onakav kakakv je bio.

Fiskalni učinak mog prijedloga u odnosu na prijedlog Vlade također je dramatična. Dok vladin prijedlog ima nebitanu promjenu fisklane presije moj prijedlog bitno smanjuje cijenu faktora rad i time povećava prostor poduzetnicima da zadrže, odnosno povećaju broj zaposlenih u najznačajnijim industrijskim granama za hrvatsko gospodarstvo. Osim toga, moj prijedlog, što sam u mojoj knjizi pokazao, bitno povećava konkurentnu sposobnost hrvatskog gospodartva.

Iz Prijedloga, na žalost, mogu zaključiti da će najavljene promjene biti daleko manjeg značaja nego što je to najavljeno. Osim toga, valja naglasiti, Program gospodarskog oporavka, posebno od druge do šeste stranice, predstavlja izrijekom namjeru odlučnije promjene od najavljenih u slučaju promjena poreza na dohodak. Ukoliko Vlada ne krene od rashodne strane proračuna i tako otvori veći manevarski prostor na prihodnoj, poreznoj, strani imat ćemo make up a ne reformu koja neće hrvatsko gospodarstvo „izvući“ iz krize.

Zaključno čini mi se da su predstavljene promjene zapravo „korištenje“ lani uvedenog kriznog poreza kako bi se isti transformirao putem ukinuća olakšica u trajni porezni namet. Činjenica da o promjenama nije raspravljano i da su donesene mjere tek promjene zbog promjena, što će imati troškove implementacije, otvara cijeli niz pitanja od kojih je najvažnije: Kuda plovi hrvatski brod?

[1] Santini, Guste (2009): Porezna reforma i hrvatska kriza

[2] www.vlada.hr